

Kávésok Lapja

XIII. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

2. szám.

Szerkesztőség:

Budapest, VIII. József-krt. 38. I/5. Tel: 1-303-75

Felelős szerkesztő:

DR. HAVAS NÁNDOR

Kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Rökk Sz. u. 31. Tel: 1-314-00

Emlékeztető Újévi üdvözlés

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

Január 20-ig befizetendő az általányozott és zenés kávéházak vigalmiadója.

Január 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti-, külön- és rokkantellátásiadó.

Január 26-án (kedden) délután 5 órakor előjárósági ülés.

Január 31-ig benyújtandó vigalmi adó általányozási kérvény.

Január 31-ig felmondható a rögzített kereseti-, jövedelem- és vagyoadó. Megfizetendő a zeneszerzői jogdíjak I. félévi részlete.

Február 5-ig megfizetendő az 1937. év I. negyedére (február) esedékes üzlethér első részlete.

Február 6-ig megfizetendő a nem általányozott és nem zenés kávéházak vigalmi adója.

Február 10-ig tartoznak az adóközösség tagjai február havi fényüzési és forgalmi adóátalányukat megfizetni.

Február 15-ig fizetik fényüzési adójukat azok, akik nem tagjai az adóközösségnek.

Február 15-ig benyújtandók a járdafoglalási engedélyek iránti kérvények.

Meghívó

A Budapesti Kávésok Ipartestületének előjárósága f. évi január 26-án (kedden) délután 5 órakor az ipartestület tanácstermében

Ü L É S T

tart, melyre az előjáróság tagjait meghívja.

Budapest, 1937. január 15.

Dr. Havas Nándor s. k.

főjegyző.

Mészáros Győző s. k.

elnök.

Az ipartestület elnökének újévi üdvözlése tradicionális szokássá vált. Ez azonban nem jelent sablonos formáságot, de a meleg érzés és szeretet dokumentálását a kávésiparért immár tíz éve fáradhatatlanul dolgozó és harcoló elnök iránt. Ez az érzés vezette a Central kávéházba január 1-én az esti órákban nagyszámban összegyűlt kartársakat, kik meleg családias hangú ünnepség keretében fejezték ki jókívánságaikat.

A megjelentek neveit következőkben jegyeztük fel: Gál Arnold, Szabó Samu, dr. Strausz Vilmos al-elnökök, Bauer György, Bodó Adolf, Freiwirth Jenő, Gerő Áron, Grosz Ödön, Katona István, Klauber József, Krasznér Menyhért, Liszauer Gyula, Reiner István, Rónai Miklós, Schidella János, Singer Kálmán, Tarján Vilmos, Weingruber Ignác, Weingruber László, Szlavek Károly, Balázs Elemér, Paulin Lajos, Kaiser Sándor, Lengyel Imre a Budapesti Központi Tejesarnok Részvénytársaság igazgatója, Losonczy Gusztáv a Bpesti Kávésok Áruforgalmi r. t. elnöke, Kemény Imre, Diószegi Ervin igazgatók, Kammermayer Antal cégvezető, Dr. Majtényi Nándor, Unger Ede, Unger Edéné, Schwarz Sándor, Kallós Márk, Hacker Samu, Lorencz százados, Róna Izsó, Róna Izsóné, Bodor István, Gosztonyi Jenő, Marton József a tanonciskola igazgatója, Dr. Havas Nándor, Donáth Andor, Vas István, Dr. Havas József és a Mészáros-család tagjai teljes számmal.

Az est hivatalos szónoka Tarján Vilmos előjárósági tag volt, aki szeretetteljes, szívből eredő szavakkal köszöntötte a testület elnökét.

Budapesti Központi Általános A főváros kávéházai, szállodái és Tejesarnok Részv.-Társ. kávéméréseinek szállítója

VII., Rottentiller ucca 31.

Telefon: *1-462-65, 1-350-16. Interurban: 1-346-68.

Tojás osztály

Sürgőnycim: „Köztej Budapest”

„Eljöttünk az újév és Szilveszter hangulatának jegyében Hozzád és most előtted áll két családod: a vér — és a szakmabeli. Eljöttek a kávék kartársak, ezúttal nem azért, hogy bajaikat és fájdalmaikat panaszolják, de hogy megköszönjék azt a közérdekű munkát, amelyet évek óta folytatsz. Közérdek: a magónérdekek összessége: a mi és iparunk érdeke. Sokan jöttünk ide, hogy megköszönjük azt a kiváló, fáradhatatlan munkát, amelyet érdekünkben végeztél, — amiért nem vársz elismerést, vagy kitüntetést. Évek óta változatlanul bírod az összes kávék kartársak bizalmát. Tudjuk, hogy iparunkban minő harmóniát teremtettél, mely meghozza eredményeit. Meg vagyunk győződve, hogy munkakedved, ambíciód nem fog lankadni a jövő évben sem, teljes erővel és szívvel állsz a jövő feladatai elé. Neked nem kell utmutatást adni Te tudod feladataidat, sorsunk a Te kezében van. Nincs is más kívánságunk, adjon az Ég Neked kitartást, munkakedvet és egészséget, hogy mindkét családod Benned találja meg örömet és a jövőben még sokszor köszönthessünk.”

Mészáros Győző elnök az üdvözlésre a következőket felelte:

„Kedves Barátaim! Talán meg sem érdemlem azokat a szép szavakat, amelyekkel az újévet nálam köszöntöttétek és nekem jókívánságaitokat kifejeztétek. Talán 9 vagy tizedszer jöttünk az évforduló alkalmából össze, de kijelenthetem, hogy munkakedvem és ambícióm egy pillanatra se lankadt. Egy dinamikus erő tölt el, — ez a szeretet és kölcsönös megbecsülés, amely hozzátok fűz, Ennek kifejezése az, hogy Ti ma itt vagytok körülöttem.

Nem kérek Tőletek semmit, csak az őszinte barátságot és kartársi megértést!

Szűkebb családomon kívül a nagy kávék család

**SZENT
ISTVÁN
CSALÁDI SÖR**

1 1/2 literes
zárt palackokban

Kőbányai Polgári Serfőzde
gyármánya

képezi minden gondomat és ezeknek boldogulására, sorsának előbbrevitelére törekszem.

Amikor ilyen ünnepélyes hangulatban együtt vagyunk, az idők jelenségeivel is foglalkozni kívánok és sajnálattal kell megállapítanom, hogy egyes kartársak üzletvitelére nem a régi bevált módszerek alapján történik.

Ha végig nézzük a budapesti kávéházak küzdelmeit, azt látjuk, hogy azok az üzletek, amelyeket az apáinktól és elődeinktől öröklött elvek alapján folytatnak, még mindig jobb eredményeket érnek el.

Az év első napján vagyunk és ha megtiszteltetek megjelenéssel, kötelességem lenne, hogy az elmúltakról számot adjak és a jövőt ismertessem.

A múlt év eseményeit, sikereit vagy sikertelenségeit nem kell ismertetnem. De meg kell emlékezni elnöktársaim: Gál, Szabó és dr. Strausz urak odaadó támogatásáról, az előljárási tagjairól, akikkel harmóniában, kölcsönös megértéssel vittük az ügyeket. A hivatalos formákon felül, többet jelent az egységes munka és a munkában megnyilvánuló szolidaritás.

A múlt év legjelentősebb eseménye az iparunkban emberemlékezet óta fennállott borraivaló rendszer megszüntetése és a százalékos rendszerre való áttérés.

Ma már megállapíthatjuk, ez a rendszer senki se használ, még azoknak sem, akik azt kérték és sürgették. Ezt a gyakorlat is igazolta.

Ez természetesen — most további agitáció tárgya, a napokban jelent meg egy nyilatkozat, mely 3000 pengős napi bevételről beszél. Hol van ma olyan üzlet, ahol ilyen bevételről szó lehet?

Az agitációnak ez a formája igen szomorú. Ha legalább a fogyasztó közönség járt volna jól, akkor a dolog rendben lenne. De a közönség a Fekete Péter, mert van százalék és a borraivalót is elfogadják.

Most pedig a fixfizetések emelését propagáljuk. Ebben a kérdésben a múltban elfoglalt álláspontunkat tartjuk fenn.

Az elhangzott megtisztelő szavakat azzal viszonozhatom, hogy változatlan szeretetet érzek minden kartársam iránt. De minden kartársam érezze kötelességének, hogy az ipar érdekeit teljes erővel szolgálja. Ha egészségi állapotom megengedi a jövőben is épp úgy fogok dolgozni, és küzdeni az iparban, mint eddig tettem.

Jókívánságaitokat sokszor viszonzom, adjon az Ég mindnyájatoknak erőt, egészséget és jobb boldogulást!”

Zajos taps és éljenzés fogadta elnök szavait, majd a megjelentek elnök és családjának meghívására a fehér asztalnál foglaltak helyet, ahol fesztelen hangulatban folytatódott az ünneplés.

Az első felszólaló *Mészáros Győző* elnök volt, aki a megjelenteket ismételtén üdvözölve a 73. ik születése napját ünneplő Weingruber Ignácot köszöntötte.

Marton József a tanonciskola igazgatója, az iskola vezetőségének és tanári karának jókívánságait fejezte ki.

Katona István, szellemes és humoros felszólalásában a szilveszter eseményeit perszifálta és elnököt, valamint Weingruber Ignácot üdvözölte.

Grósz Ödön elnök és családja, valamint unokáira emelte poharát.

Dr. Strausz Vilmos a kávé családtagokat és ezek között *Mészáros Győző*nét üdvözölte, akinek munkája és fáradtságát dokumentálta a fehér asztal.

Gál Arnold szokott szellemességével az Árelemző bizottság felállítását tette szóvá és bizalmát fejezte ki elnök és munkatársai iránt.

Dr. Havas főjegyző reámutatva arra, hogy elnök ez év folyamán működése tizedik évét tölti be, hangsúlyozza azt a békés harmóniát, mely ez idő alatt a testület munkáját betölti. Ennek minél tovább való fenntartására emeli poharát.

A felszólalások során késő este lett és a jelenlévők a szép ünnepség emlékével oszlottak szét — az újév munkájához.

Örvendetesen emelkednek az állami bevételek

Gyakran merülnek fel olyan hírek, hogy a gazdasági helyzet javulása nem vehető mindenben észre, mert itt-ott talán egyes iparágakban kisebb munkáslétszám van foglalkoztatva, vagy, mert egyes árucikkek ára talán valamivel emelkedett. Az állami bevételek fejlődéséből azonban kétségen kívül megállapíthatjuk, hogy a helyzet javul és a gazdasági élet vérkeringése mind légtetőbb lesz. A pénzügyminiszter 1936. évi októberi jelentése is igen biztató adato-

kat foglal magában. Októberben az állami bevételek összege nem kevesebb, mint 9.3 millió pengővel volt több, mint 1935. októberében, a gazdasági és államháztartási év első négy hónapjában, pedig husz millió pengővel több folyt már be az állampénztárba, mint tavaly. Októberben különösen az *egyenes adóból* származó bevételek összege emelkedett jelentős mértékben. Amíg az előző hónapokban a fogyasztási adó, vagy a forgalmi adó bevételének összege haladta meg leginkább a tavalyi eredményeket, addig most az egyenes-adóbevételek összege volt 30.4%-kal magasabb, mint 1935. októberében. Ennél is erősebb arányban emelkedett a tárcabevételek összege; ezen a címen ugyanis 34.6%-os emelkedést figyelhettünk meg. Az októberben bevett forgalmi adó 18.0%-kal volt több, mint tavaly, ezekkel szemben jelentéktelen mérvben emelkedett csak a fogyasztási adó és az illetékbevételek. Végeredményben az összes bevételek együttes összege 14.3%-kal haladta felül az előző esztendő ugyanazon havának eredményét.

Az emelkedő bevételek mellett természetesen emelkedhettek a kiadások is, bár csak szerény mértékben. Októberben egymillió pengővel többet költött az állami közigazgatás, mint egy évvel előbb. Mint-hogy az összes kiadások összege ebben a hónapban 64.7 millió pengő volt, ez az egymillió pengő nem játszott nagyobb szerepet. Az emelkedő bevételek mellett a kiadások összege alig szaporodik és ennek következtében az államháztartás közigazgatási fejezetein egyre nagyobb bevételi felesleg alakult. Az idén októberben a bevételek összege 74.8 millió pengő volt, a kiadások összege pedig 63.7, ennek következtében 10.1 millió pengő bevételi felesleggel zárult a hónap. Tavaly októberben a bevételek összege csak 65.5 millió pengő volt, a kiadások összege pedig 63.7, úgy-hogy ennek következtében a bevételi felesleg mind-össze 1.8 millió pengőre rúgott. A gazdasági év első négy hónapjában az idén 18.9 millió pengő felesleg van a közigazgatási bevételek és kiadások között, tavaly ebben az időszakban mindössze 0.9 millió pengő felesleg mutatkozott.

A pénzügyi helyzet nemesak a közigazgatásnál javult meg számottevően, hanem az állami üzemeknél is. Csak az állami mezőgazdasági üzemeknek volt kevesebb bevételük az idén októberben, mint tavaly. Az üzemek egyesített bevételei azonban 3.9%-kal mulják felül a tavaly októberi eredményeket. Természetesen a kiadások összege is emelkedett, itt az

Még csak mérni sem kell!

Minden kávéhoz mindig valódi
:Franck: kávépótlékot adjon!
Jelentős jövedelmet biztosít
magának!

Schillinger Anna Gőzmosógyár Rt.
 Budapest, VI.,
 Vörösmarthy-utca 47b.—Telefon: 1—213—85.
 Az ország legrégebb, modernül berendezett gőzmosodája.

emelkedés hat millió pengőre rúg és most már eléri a 39.6 millió pengőt is. Minthogy a személyi- és nyugdíjkiadások összege alig emelkedett valamivel, az összes többletkiadás üzemi, illetőleg tőke- és kamatszolgáltatásra esik. Az emelkedő bevételekből ugyanis egyre nagyobb összeg jut a régi kölcsönök törlesztésére. Most már az üzemek bevételei és kiadási tételei között egyre gyakrabban jelentkeznek feleslegek. Októberben az állami üzemek bevételi feleslege 2.7 millió pengő volt, amivel szemben tavaly ugyanebben a hónapban még 0.9 millió pengő hiánnyal zárult a forgalom. Különösen érdekes, hogy az államvasutak 2.5 millió pengő bevételi felesleget mutatnak ki, holott a M. Á. V. tavaly még deficitese volt. Most már csak az állami vas-, acél- és gépgyáraknak volt tényleges hiányuk. (R.) (Stud.)

Idegenforgalmunk

tízéves statisztikája, melyet a főváros statisztikai hivatalának igazgatója Illyefalvy Lajos állított össze, legutóbb megjelent kimutatásában, igen tanulságosan mutatja ki idegenforgalmunk fontosságát.

Ugy a székesfőváros, mint az érdekelt más szervek igen nagy áldozatot hoznak az idegenforgalom felvirágoztatása érdekében. A statisztika adatai mutatják meg ennek a nagy munkának az eredményeit. A tárgyalt tízéves időszak kezdő évében 248 ezer idegen szállott meg Budapest szállodáiban és penzióiban. Ennek a forgalomnak kétharmadrésze belföldi eredetű volt, míg az ország határain túlról 77 ezer idegen érkezett. A következő évek folyamán a vidék vásárlóerejének romlása folytán a belföldről érkező idegenek száma fokozatosan megcsappant s hogy a székesfőváros idegenforgalma ennek ellenére mégis fellendült, azt kifejezetten a külföldiek mind nagyobb méretű ideözönlése idézte elő. Ezt a körülményt a statisztika adatai is igazolják. Időszakunk első éveinek örvendetes nekilendülése után a válság éve is csak csekély mértékű ellanyhulást hoztak, a legutóbbi években pedig állandóan százezernél több külföldi látogatta meg a magyar fővárost. Az 1935. évben Budapesten megszállott idegenek száma már 133 ezret tett ki, oly nagy tömeget tehát, mint korábban egyetlenegy esztendőben sem. A tíz évvel korábbi állapothoz képest tehát — a külföldieket véve számításba — 72.7%, sőt még az idegenforgalmi szempontból kimagasló 1930. évhez képest is 14.5% a többlet. Érdemes megemlíteni azt a számot is, hogy a külföldiek által itt eltöltött éjszakák száma a leg-

utóbbi évben 507 ezer volt s egy-egy idegenre ezek szerint átlag 3.8 itt eltöltött éjszaka esett. Habár ezek szerint az idegenek átlagban rövid időt töltenek Budapesten, s e téren idegenforgalmi politikánkra még itt is sok feladat hárul, mégis azt jelzik az adatok, hogy itt is mutatkozik előhaladás.

Milyen örvendetes jelenség, hogy éppen fővárosunk életében a statisztika eszközeivel is kimutatható egy gazdaságilag eléggé nem értékelhető tényező — az idegenforgalom —, mely a külfölddel való kapcsolat erőteljesebbé válását jelzi. Kétségtelen, hogy ez a tényező gazdasági előnyei mellett szellemi téren is nagy fontossággal bír: Budapest és ezzel Magyarország kulturális és nemzeti értékeinek bemutatásával nemzeti jövőnk nagy céljainak előkészítését szolgálja.

A tanoncok kötelező szabadsága

Az 1936. évi VII. t.-c. 22. §-a szerint az iparos köteles a tanoncnak évenként 14 napra (egyszerre, vagy legfeljebb két részletben) szabadságot adni és erre az időre a bármilyen címen kiadott pénzt, valamint a természetben adott étel, vagy ellátás egyenértékét is készpénzben kiadni.

Ennek a szabadságnak a tanonciskolai szabadság időre (karácsony, húsvét, július és augusztus) kell esnie. A tanonc idevágó egyéb kérését a lehetőség szerint figyelembe kell venni.

Az iparos legalább 8 nappal előbb köteles a tanonccal, az ipartestülettel és a tanonciskolával közölni, mikor küldi szabadságra a tanoncot.

Ha betegsége miatt van távol a tanonc, ez az idő nem számít szabadságnak. Ha azonban a szabadság megkezdése után betegszik meg a tanonc, akkor a betegségben eltelt idő is szabadságnak számít. Ezt mondja a végrehajtási utasítás 49. §-a.

Az 57. § szerint az ellenőrző tagokkal kiegészített ipartestületi szék figyelteti a tanoncok foglalkoztatását, a velük való bánásmódot, az ellátásukat és e szerint ebbe belé kell érteni a szabadságolás ellenőrzését is, habár ezt a rendeletet kifejezetten nem is mondja ki.

Megjegyezzük, hogy ez az ellenőrzés nem jelent újítást, mert az 1884. évi XVII. t.-c. 168. § 3. pontja szerint az iparhatósági megbizottaknak ma is kötelességük ellenőrizni a tanoncokat a műhelyekben és az itt tapasztaltakat az iparhatóságnál bejelenteni.

A tanonccal szemben főnálló akármelyik kötelességét mulasztja el az iparos, az 1922. évi XII. t.-c. 128. §-a szerint 600 P-ig terjedő pénzbüntetés alá eső kihágást követ el. A szabadságolási kötelesség elmulasztására ez a kihágási szankció az új törvényben nincs kimondva.

Dóczi Endre.

Mozgalom az adóterhek fokozatos csökkentésére

Az állam szaporodó bevételei képesán mindinkább felvetik a kérdést, hogy a kormány mikor találja elérkezettnek az időt a gazdasági életet sújtó terhek fokozatos csökkentésére. Különadók és pótterhek címén a nemzeti jövedelem rendkívül nagy része vándorol az állampénztárba azóta, hogy a válság az államot is súlyosan megpróbáltatta.

Az államháztartás bevételei ebben a költségvetési évben 25—30 százalékkal emelkedni fognak.

Ez a fejlődés jogossá teszi azt a követelést, hogy az adóterhek nyomása csökkentessék, mert a gazdasági élet a közterhek okozta túlfeszültséget nem bírja.

Az *Üzlet* arról értesül, hogy az országgyűlésen szakszerűen felvetik a kérdést, vajjon a pénzügyi kormány nem látja-e már elérkezettnek az időt az adóterhek mérséklésére. Egyelőre ellenéki megmozdulásról van szó, de bizalmas úton

már a kormánypárt köréből is felhívták a kormány figyelmét az adózás körüli általános panaszokra és arra, hogy a nagyközönség, amely eddig nagy áldozatot hozott az államért, végre mérsékleseket vár, még pedig úgy az állami, mint — különösen egyes helyeken — a száz százalékot is meghaladó községi pótdadóknál.

Az adóterhek csökkentését különösen azok a gazdasági körök sürgetik, amelyek úgy látják, hogy az általános világgazdasági válságot is veszedelmek fenyegetik ilyen körülmények között a gazdasági vállalkozások és a nagy tömegek közteherviselőképesége megtörik, tehát idejében kell az adózókat rendkívüli terheiktől legalább részben felszabadítani, mert egy újabb dekonjunkturával szemben nem lesz majd ellenálló képességük.

Enyhült az állam helyzete, enyhíteni kell tehát az adózókat is,

hogy erőhöz kapjanak a jövő minden eshetőségére. (Az *Üzlet*.)

Mi az összefüggés a cukorfogyasztás és a kávé vámja között?

Ezt a kérdést évekkal ezelőtt a Fűszerkereskedők Lapja vetette fel és meg is adta mindjárt a feleletet. Nem volt nehéz megkonstruálni az összefüggést a cukorfogyasztás és a kávé vámja között, mert nyilvánvaló, hogy mennél több kávé fogy, annál nagyobb a cukorfogyasztás is. A kávé keserű, cukor kell belé. A toronymagasságra felfokozott kávévám azonban a kávé behozatalát a minimumra csökkentette, amit természetesen a cukorfogyasztás is megérezett. Ezért adtuk már évekkal ezelőtt azt a taná-

Jamek, gyümölcs- és főzelékkonzerv

árainkat lényegesen leszállítottuk.

Kérjen árajánlatot

Budapesti Kávésok Áruforgalmi R.-t.-től
Budapest, VIII., József-körút 38.

Telefon: 1—392—77.

csot a magyar cukorgyáraknak, hogy ne nézzék tétlenül, miként szorítja össze a horribilis vám a kávé behozatalát, hanem lépjenek közbe és fejtsék ki a kormány előtt, hogy a kávébehozatal összszugorodását a cukorfogyasztás fogja megsínyleni.

Kissé hosszú idő kellett ahhoz, hogy a cukoripar megfogadta ezt a tanácsunkat, de végül mégis csak belátta, hogy igazunk van. Ugy értesülünk ugyanis, hogy a magyar cukorgyárak a napokban közös beadványt intéztek a minisztériumhoz, amelyben arra hivatkoznak, hogy az egész nemzetgazdaság szempontjából nagyfontosságú cukorfogyasztás a kávébehozatal könnyítése révén lényegesen fellendülne és így a kincstárnak járó cukorfogyasztási adó révén megtérülne az a veszteség is, amely a vámmal elvészésével érne az országot.

Ezzel egvidejűleg más oldalról is akció indult meg a horribilis kávévámnak leszállítására, még pedig Brazília részéről. A brazil kormány ugyanis a Magyarországra behozott kávé vámmaléteikre vonatkozólag lényeges változtatásokat kíván elérni, és ez ért szerződésben kéri a magyar kormány erre vonatkozó új álláspontjának leszövezését.

Hivatalos rész

Figyelmeztetés!

Felhívjuk ipartestületünk tagjainak figyelmét arra a körülményre, hogy a 112.981—1932. K. M. sz. rendelet szerint az Ipartestület vezetősége minden esetben köteles a kihágási eljárást megindítani azon iparosok ellen, akik segédeknek az ipartestületnél való ki- és bejelentését az 1884:XVII. tc.-ben megadott időn túl elmulasztják. Ennek folytán nyomatékosan kérjük az Ipartestület t. tagjait, hogy a segédek és egyéb alkalmazottak be- és kijelentését a belépés, illetve kilépés napjától számított 8 napon belül feltétlenül és minden körülmények között teljesítsék az ipartestületnél.

H I R E K

SIPŐCZ JENŐ

Ujév napján örök álomra hunyta le szemeit Sipőcz Jenő, Budapest székesfőváros polgármestere. Nevét örök időkre beírta a főváros történetébe: alkotásai érenél maradandóbb emléket állítottak neki. Ha volt ennek a gyorsan fejlődő szép fővárosnak főpolgármestere, akit a lakosság osztatlan megbecsüléssel és szeretettel vett körül, úgy ez Sipőcz Jenőre valóban elmondható. Sírdombjára a főváros polgárai kegyelettel teszik le részvétük cipruságát, mert Sipőcz Jenőben megértő és jóakaró barátjukat veszítették el, akinek nemes egyéniségére mindenkor kegyelettel fognak visszaemlékezni.

Kitüntetés. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére báró dr. *Kruchina* Károly miniszteri osztályfőnöki címmel és jelleggel felruházott iparügyi miniszteri tanácsosnak buzgó és eredményes szolgálata elismerésül a magyar érdemrend közepkeresztjét adományozta. — Ez a dekoráció a magyar ipari ügyek igazgatásának egyik legkiválóbb és legrokonszenvesebb vezető hivatalnokának szerény és konciliáns személyét éri és épp ezért az iparosvilág legszélesebb köreiben a legnagyobb öröm őszinte érzését keltette.

Pap József kitüntetése. Kormányzó úr Ófömlétsága *Pap József*nek, az IPOK elnökének közéleti munkássága elismerésül a m. kir. kormányfőtanácsosi címet adományozta. Örömmel gratulálunk az érdemes munka elismerése alkalmából.

Házasságkötés. Özv. *Grósz* Albertné úrnő, a Lanchid kávéház tulajdonosának *Klári* leánya f. é. január 6-án a Deák-téri templomban házasságot kötött *Rusznayk Ivánnal*. Gratulálunk!

Előjárósági ülés. A Budapesti Kávésok Ipartestületének előjárósága január 26-án (kedden) d. u. 5 órakor tartja ez évben első előjárósági ülését. Felhívjuk az előjáróság tagjait, hogy a napirend fontosságára való tekintettel, minél teljesebb számban jelenjenek meg a gyűlésen.

Adóközösségi értesítés. Minthogy az 1937. évi adóközösségi átalány megállapítására vonatkozó tárgyalások még folyamatban vannak és az átalányok kivetés még nem történt meg, az adóközösségi tagok a múlt évben kivetett átalányt tartoznak további intézkedésig megfizetni. Azok pedig, akik a múlt évben nem voltak adóközösségi tagok, oly összeget tartoznak fizetni, amennyinek megfizetésére őket az adóközösség vezetősége felhívta.

Zenejogdíjak ügye. A magyar szövegírók-, zeneszerzők és zeneműkiadók szövetkezete jogdíj táblázata az 1937. évre is érvényben marad. Akinek a kivetett jogdíjak megállapítása ellen észrevétele van, közölje testületünk irodájával.

A vigalmi adóátalányok ügyében az ipartestület elnöksége eljárt a székesfőváros pénzügyi osztályában, ahol a vigalmiadó eltörlését végső esetben pedig az átalányok leszállítását kérte. A kérelemre érdemben döntés nem történt. Ezúttal is figyelmeztetjük kartársainkat, hogy átalányozásra csak az tarthat igényt, akinek e címen hátraléka nincsen.

TUNGSRAM

duplaspirállámpával

A bécsi kávéházak és vendéglők zárórájának újabb szabályozása. A bécsi vendéglátó és italmérő ipar kebelében a vendéglők és kávéházak képviselői között már hosszabb idő óta tárgyalások folytak az iránt, hogy a záróra kérdés újabb szabályozása iránt egységes előterjesztéssel forduljanak az illetékes hatóságokhoz. E kérdésnél nem kis szerepet játszik a záróraengedélyek meghosszabbításáért fizetendő díjak ügye. A vendéglősök a záróra meghosszabbítását kérték, a kávéások minden körülmények között későbbi zárórát kívánnak, mint a vendéglők, mert a vendéglők zárása után van némi forgalom a kávéházakban. Mint most értesülünk, ezek a tárgyalások azzal az eredménnyel zárultak, hogy a vendéglőknek a záróráját éjfélutáni 1, a kávéházakét 3 órában kéri általánosságban és minden díj fizetése nélkül megszabni.

Megszűnt a pékkartel. A Budapesti Sütők Egyezménye, a pékkartel nagybizottsága, azt a határozatot hozta, hogy a nagybizottság mindennemű kenyérre és péksüteményre vonatkozólag eddig hozott összes ármegállapító és vevővédelmi határozatait hatályon kívül helyezi, az ár- és vevővédelmet megszünteti és ezzel az összes kenyértípusokat, valamint péksüteményeket az egyezményi védelem köréből kivonja. A nagybizottság határozata már életbe lépett.

A bécsi kávéházak és vendéglők szilvesztere. A bécsi vendéglátó és italmérő céh közlése szerint szilveszter éjszakáján a meghosszabbított zárórával bíró vendéglők éjfélutáni 2 óráig, a többiek éjfél 12 óráig tarthattak nyitva. Az állandó zárórameghosszabbítással bíró kávéházak — külön kérvény nélkül — a többiek külön kérelemre, reggel 6 óráig tarthattak nyitva.

Karácsonyfaünnepség a Gresham-kávéházban. A Gresham-kávéház személyzete és a kávéház tulajdonosa *Szlavek* Károly megható karácsonyfa-ünnepséget rendezett karácsony előestéjén. Az összegyűjtött adományokból 27 szegény gyermeknek vettek téli kabátot, meleg ruhát, cipőt és élelmiszeresomagokat. A kicsinyeket a kávéházban megterített asztal várta, ahol a tulajdonos vendégei voltak. A ruhaneműeken kívül a gyermekek mindegyike egy élelmiszeresomagot és egy levágott csirkét kapott.

A személyzeti kereseti adó megszabása a székesfőváros illetékes osztályától nyert értesítés szerint egyelőre a vonatkozó tárgyalások befejeztéig további intézkedésig változatlan marad. A zenészek kereseti adójának ügyében a közeljövőben megfelelő rendelkezés fog kiadatni.

Amikor betörők rendezik meg a kávéház megnyitóünnepségét. Nem mindennapi eset történt Győrött, mint ottani tudósítónk jelenti. Dec. 22-én akar-

Friss termésű teáink és tea keverékeink

megérkeztek.

Különösen ajánljuk igen tisztelt vevőink figyelmébe a hosszú évek alatt kipróbált speciális teakeverékeinket, úgy mint

Imperial tea keverékünket
Royal tea keverékünket
Angol rendszerű eredeti tea keverékeinket,

amelyeket nemcsak eredeti ládában, hanem kimérve is megfelelő impregnált papírsomagolásban hozunk forgalomba.

Ugyancsak beérkeztek legfinomabb minőségű eredeti indiai és kínai tea fajtáink, úgymint a következő fajok:

Ceemum, Darjeeling, Ceylon, Jáva, Pecco. Souchong, Assam,
tea minőségek.

Kérjen ajánlatot és mintát

Budapesti Kávéások
Áruforgalmi Rt.-nál
Budapest, VIII., József-krt. 38.
Telefon: 1-392-77.

ták megnyitni az újonnan átalakított és szépen berendezett Sétatéri Kioszk-kávéházat. Meghívók mentek szerte a városba, a régi törzsvendégekhez, eleven hirdetések a lapokból igyekeztek mentől nagyobb közönséget toborozni a nevezetes estére. Az éléskamrák tele voltak minden földi jóval, rengeteg étellel és itallal, és a mulatósbab és pénzesebbek számára elsőrangú márkájú pezsgőkkel. Tudomást vettek a nagy készülődésről a betörők is és előző este meghívás nélkül tettek látogatást az új kávéház helyiségeiben. Nem vittek el semmit, de úgyszólván megették és megittak mindent, még a drága pezsgőt is elfogyasztották. Amikor reggeltájt a tulajdonos megjelent a kávéházban, már csak romokat: ételromokat talált. Azonnal jelentést tett a rendőrségnek, amely széleskörű nyomozást indított, hogy a nagyétvágyú tetteket kézrekerítse. A kávéházat ennek ellenére megnyitották a jelzett napon. A tulajdonost megvigasztalták kartársai, hogy a megtörtént kis baleset nagy-

Használt pamlagok, csil-
lárok, billiárdok,
márványasztalok, fűzfotelek. Kölcsönzés.

Fried Zsigmond és Fia kávéházi berendezők
Király-utca 44. — Telefon: 1-291-34

szerű ómen: akit hivatlan vendégek látogatnak meg, számolhat azzal, hogy annál inkább meglátogathatják a meghívott vendégek.

Játékkártyát csak a bejelentett helyiségben szabad árusítani. A Budapesti Közlöny 234. száma közli, a kereskedelemügyi minisztérium 39.282-1936. számú rendeletét, a játékkártyák árusítása tárgyában életben lévő régebbi rendelet tárgyában. Eszerint annak, aki játékkártyák árusításával kíván foglalkozni, az erre szóló szabályszerű iparigazolvány megszerzésén felül ezt a szándékát legalább 8 nappal az árusítás megkezdése előtt, az üzlethelyiség megjelölésével a pénzügyi hatóságnak írásban be kell jelentenie; üzlethelyiségének külső részén szembevetendő szöveggel fel kell tüntetnie, hogy játékkártyák árusításával foglalkozik, a játékkártyákat pedig csak a bejelentett üzlethelyiségben szabad tartania és árusítania.

Új kamarai titkár. A budapesti kereskedelmi és iparkamara legutóbbi közgyűlése dr. Volczar Károly helyettes titkárt, a kamara tisztikarának egyik legkitűnőbb tagját, kiváló munkássága elismerésül soronkívüli titkárrá léptette elő.

A létfenntartás költségeinek drágulása. Az egész világon érezhető áremelkedések az 1936-ik év közepe óta sok országban megdrágították a létfenntartási költségeket. Az év harmadik negyedében, amelyet még nem befolyásolt a valuták új devalvációja, a hivatalos adatok szerint a létfenntartás összköltsége például Finnországban 2,4%-kal, Brit-Indiában 2%-kal, Magyarországon, Kanadában, Nagybritanniában, Franciaországban és Japánban több mint 1%-kal drágult. A drágulás legfőképpen az élelmiszerek árának emelkedésére vezethető vissza. Különösen Kanadában és Franciaországban érezhető erősen az élelmiszerek megdrágulása. A valuták értékesítése, amely a francia frankkal kezdődött, az illető országokban dacára a vámmérsékléseknek és az árak ellenőrzésének, a létfenntartás költségeit érezhetően befolyásolta. Ennek megítélésére támpontot nyújt a nagykereskedelmi áraknak már most megítélhető fejlődése, amely pl. Svájcban augusztustól októberig 10,5%-kal, Franciaországban szeptember végétől november elejéig 13,6%-kal emelkedett. Azonban figyelembe kell venni, hogy ezekben részben az évadszerű áremelkedések és a valuta értékcsökkenésétől független piaci árváltozások is — mint például Franciaországban a munkabérek emelkedése — szerepet játszanak.

Fázisadót terveznek a likőr- és konzerviparban. A pénzügyminisztérium a papírfázisadó rendelet után a forgalmiadó fázisrendszerét bevezeti a likőrre és egyéb szeszesitalokra, azonkívül a konzerv és halkonzerv szakmákra is. Az érdekelt szakmák most tervbevétték, hogy a pénzügyminisztériumban lépéseket tesznek, mert szerintük a fázisadó nagy terheléssel járna. Attól tartanak, — különösen a likőr- és a konzervszakmában, — hogy egy újabb terhet a közönségre áthárítani nem lehet.

Mennyit jövedelmez az osztrák dohányjüvedék? Az osztrák dohányjüvedék igazgatósága most tette közzé 1935. évre szóló jelentését, mely azzal a meglepő eredménnyel járt, hogy kerekén 172,2 millió schilling tiszta hasznot tüntet fel. Megtudjuk a jelentésből azt, hogy az osztrák Tabak-Regie 1929. év óta fokozatosan emelkedően értékesíti a dohányt, miben a trafikosokat az a körülmény is segítette, hogy az Osztrák Dohányjüvedék idejében árleszállítással vágott elébe a válságnak. De kétségtelen, hogy ebben a nagyszerű üzleteredményben része van annak a megértő gazdasági, hitel és főleg szociális politikának is, melyet az Osztrák Dohányjüvedék folytat.

Az adózási haszonkules túlmagas megállapítása ellen. A pénzügyi hatóságok az adókiivetésnél az egyes szakmák haszonkulesait régebben megállapította. Ezek a haszonkulesok azonban a változott viszonyok következtében ma már nem felelnek meg a tényleges viszonyoknak, mert olyan időben készültek, amikor kedvező gazdasági konjunktúra volt, nagyobb volt a forgalom és az árak is magasabbak voltak, a haszonkules az akkori állapotoknak megfelelően magasabb volt. Időközben azonban szomorú változások történtek. A vásárlóközönség felvevőképessége ijesztő módon csökkent és ezenfelül az üzletek nagymérvű szaporodása idézte elő azt, hogy minden üzlet forgalma kivétel nélkül erősen visszaesett, a kiélesedett verseny pedig az árak letörésére vezetett, úgy hogy az átlagos haszonkules ma a forgalomnak nagyon kicsi százalékát teszi ki.

A viszonyok kedvezőtlenül válása arra indította a kereskedelmi és ipari érdekképviseleteket, hogy a pénzügyminisztériumtól kérjék, hogy az érdekképviseletek bevonásával állapítsa meg az adófelszólamlási bizottságok részére körzetenként, évenként és szakmánként az átlagos nettó haszonkulcsot, ami által elérhető lesz az igazságos adóztatás és nem fordulhat elő, hogy túladóztatás következtében az adóalanyok tönkremennek.

Önálló kézművesiparosok öregségi biztosítása ezidőszert megvalósíthatatlan, — mondja az iparügyi miniszter. Évek óta sürgetik különböző érdekképviseletek az önálló, de vagyontalan kisiparosoknak öregség esetére való segélyezését és legutóbb az ipartestületek is fölterjesztést intéztek az iparügyi miniszterhez a kérdéstről azzal, hogy szerintük a magyar kéz-

Kristály ásványos forrásvíz csak Szent Lukács védjeggyel eredeti.

művesiparosság öregségi biztosítását leghelyesebben a kötelező nyugdíj mielőbbi bevezetése oldaná meg. Bornemisza Géza iparügyi miniszter most válaszolt erre a fölterjesztésre s megállapítja, hogy az önálló és vagyontalan előregedett kisiparosok segélyezésének anyagi feltételei ezidőszereint nincsenek meg, de ettől eltekintve sem valósítható meg a segélyezés. A társadalombiztosítás alapelveibe ütközik a kívánság, — mondja a leirat — hogy az intézet a biztosítottak után befolyó járulékokból az öregség esetére biztosítottakon felül más személyeket is szolgáltatásokban részesítsen. Leíratában a miniszter ismerteti a belügyminiszter kimutatását arról, hogy az OTI-hoz öregségi biztosítási járulék címén befolyt összegből mennyi esik a kisipar befizetéseire. A belügyminiszter szerint ez az összeg évi 3 millió pengőre tehető.

Az „Ipartestületek Lapja“ felelős szerkesztői tisztsége Lippay István dr. halálával megüresedett. A felelős szerkesztői teendőket ellátását dr. Kovalóczy Rezső az IPOK titkára vette át, aki, mint ipari és közgazdasági író, már eddig is kitűnő nevet szerzett magának.

Bécsi szállodaigazgatói tanfolyam. A huszadik nemzetközi szállodaigazgatói tanfolyam 1937. január 11-én nyílik meg és május végén zárul. A tanítás rendszerint délután 4—6 óráig történik. A tanítás a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium által jóváhagyott terv szerint történik. Felvétetnek hölgyek és urak, akik legalább 20 évesek. Megfelelő vendég-lősipari előképzettséget kell kimutatni és az anyanyelven kívül egy nyelvet kell annyira beszélni, hogy magukat jól megértetni tudják. Imertetők díjtalanul kaphatók. Bécs, I., Kurrentgasse 5.

Az idegenforgalom örvendetes fejlődése következtében 1937-re engedélyezik, hogy legfeljebb 20 személy idegenvezetői tanfolyamot hallgasson. Jelentkezni lehet az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatalban (II., Lánchíd-utca 3.) dr. Rohringer Sándornál. A tanfolyam február havában kezdődik.

Készül az új magántisztviselő törvénytervezet.

A kereskedelmi minisztériumban előkészítik a magántisztviselői törvény reformját. Az illetékes ügyosztályok adatgyűjtéssel foglalkoznak és nagyjából már kialakultak a reformra vonatkozó alapelvek.

Közel nyolc esztendeje, hogy a Papp-féle magántisztviselői törvénytervezet elkészült, akkoriban az érdekeltségek tárgyalták is a javaslatot. Nem lehetett azonban megvalósítani, mert olyan gondolatok voltak benne, amelyeket az érdekeltségek túlzóknak és az életben megvalósíthatatlanoknak találtak.

Ipari muzeum létesítését határozta el az iparügyi miniszter. Az iparügyi miniszter előtt felvetették azt a gondolatot, hogy lehetővé kell tenni a kereskedelmi és iparkamarák székhelyén kézművesipari muzeumok létesítését. A miniszter a tervet kedvezően fogadta és csupán annyit változtatott rajta, hogy nem kerületenként, hanem országos muzeum felállításához helyezte kilátásba a támogatást.

A DUNAPAPK KÁVÉHÁZ és ÉTTEREM
Pozsonyi-ut 38.
bárpultra elhelyezett kávégépet
szállította:
EDINGER IV., Petőfi S.-u. 5. Tel.: 1-872-45

A „csokoládé“ a nauatl nyelvből származik. Mexikó benszülöttei közül két millió beszéli még ma is az ősi nauatl nyelvet (nauatl azt jelenti: szépen hangzó), amely négyszáz évvel ezelőtt igen elterjedt nyelv volt Amerikában. Ezt a nyelvet beszélte Montezuma, az azték uralkodó és gazdag, nagy birodalmának legtöbb alattvalója. De még fontosabb ez a nyelv azért, mert szoros rokonságot mutat az indogermán nyelvekkel, különösen a szanszkrittal és a göröggel. A mexikói nyelvből származnak ezek a szavaink: csokoládé, kakaó, amelyek ott így hangzanak: esokolatl, kakáuatl. Az Atlanti tenger neve is ebből a nyelvből származik s ott így hangzik: atlantiko, annyit jelent: vízbőséges hely. Valószínű, hogy ez a mexikói nyelv fontos útmutatásokat fog adni a tudósoknak Amerika őstörténetére vonatkozólag.

Kétszáz éves a túrósrétes. Jubilál a túrósrétes, mindnyájunk kedves eseménye. Még pedig nem is valami apró kis jubileumról van szó: kétszáz éves multa tekint vissza ez a közkedvelt sütemény. Bécsi lapok hiradása szerint pontosan kétszáz évvel ezelőtt a Bécs melletti Breitenfeldben támadt egy ügyes szakácsnak ez a „korszakalkotó“ gondolata. Túrósrétes! Ez volt a jelige, amely a bécsieket Breitenfeldbe vonzotta. El is lesték a készítési módját, úgyhogy a kedvelt sütemény diadalmasan bevonult Bécsbe, ahol csakhamar az uzsonnakávéhoz is szívesen fől szolgálták. De hát itt sem állott meg a sikerek útja, átköltözött a Lajlán Magyarországra. Itt fejlődött azután ki a túrósrétes a maga nagyszerűségében. A magyar konyha egyéni zamatja és a magyar szakácsnők közmondásos találékonysága „új lendületet adott a túrósrétes egyre felfelé ivelő pályafutásának.“ Olyannyira, hogy hamarosan elhalványult a bécsi hír, a magyar túrósrétes kapott hírré. Aztán jöttek a változatok. Túró helyett máktöltelék, almatöltelék. A legfrissebb változat, de mi túrés-tagadás, ezidőszereint talán a legnépszerűbb a rétesvariációk között: a káposztásrétes.

A világ legrégebbi bora, amely a III. századból származik, egyik érdekessége a berlini borászati kiállításnak. A füles üvegkancsót, amelyet eddig tartalmával együtt a speyeri múzeumban őriztek, annak idején Felső-Bajorországban, köszarkofágban találták. Az 1700 esztendő bor, természetesen teljesen beszáradt, de a vegyészek véleménye szerint ma is feloldható és állítólag mitsem vesztett sem színéből, sem erejéből.

Olesőbb lesz a kávé Bécsben. Bécsből jelentik: A bécsi kávéházak az árak leszállítására készülődnek. Az árszállítást abból az alkalomból kezdeményezték, hogy a kávéárak is csökkentek. A kávéházi fogyasztási árakat a kávéosok vissza akarják állítani az 1932.

DIETZL és TÁRSAI

PEZSGŐGYÁR ÉS BORNAGYKERESKEDÉS
József főherceg Ő kir. fensége udvari szállítója

Budafok. Városi iroda: V., Kálmán ucca 20.

Telefon: 1-257-87.

év előtti árszintre, amikor átlag tíz százalékkal emeltek az árakat. Ezt a tízszázalékos drágítást akarják most eltüntetni. Ez nagyon szép, a helyzet azonban az, hogy a leszállítás után is a bécsi árak jóval nagyobbak, mint a mi áraink.

Ipari és közigazgatási hírek

Üzlethelyiségért, amelyben csak a bérhátralék fejében visszatartott üzletberendezés van, nem jár adó. A pénzügyi hatóság az egyik üzlethelyiség megüresedése után megtagadta az adótörlesztést azon a címen, hogy az üzlethelyiségben bent maradt a volt bérlő zálogként visszatartott üzletberendezése és az üzlet kirakatát a háztulajdonos hirdetési célokra bérbeadta. A közigazgatási bíróság az adótörlesztés iránt előterjesztett kérelemnek helyt adott a következő érdekes megokolással:

— Az a tény, hogy a háztulajdonos a lakásbérhátralék meg nem fizetése miatt a volt bérlő üzleti berendezését visszatartotta és később azt megvéve, az üzletben hagyta, a helyiségnek a háztulajdonos által való használatbavételét nem állapította meg, mert nem vitás, hogy magát az üzlethelyiséget bérbé nem adták s azt üzleti célokra maga a háztulajdonos sem használta. Nem akadály a házadó törlésének az sem, hogy a háztulajdonos az üresen álló üzlethelyiség kirakatát plakátok elhelyezése céljából bérbeadta, amit szabályszerűen be is jelentett, mert ez nem magának az üzlethelyiségnek, hanem csak a kirakatnak időleges hasznosítását jelentette, ennek tartalma alatt tehát nem az üzlethelyiségekre megállapított bérösszeg a házadóalap, hanem a bér, amit a hirdető a kirakat használatáért fizetett. Ez nyilvánvalóan következik a házadó hivatalos összeállításának abból a rendelkezéséből, amely a ház bármely részének hirdetés céljából történt bérbeadása esetén a fizetett bérösszegnek házadóalapként való felvételét megállapítja. Minthogy itt nem az üzlethelyiséget, hanem a kirakatot hasznosították, a panaszosoknak igényük van az igazolt lakásüresedés tartamára eső házadó törlésére.

Italmérési engedély szabályszerű átruházásnak módja az, ha a régi engedélyes jogosítványáról lemond és a pénzügyi hatóság az engedélyt ugyanarra a helyiségre más személynek adja meg. Közös megengedéssel való ily átruházásnak akadályja nincs.

Tanoncnak iskolai tanszerekkel való felszerelése. Azt a közérdeket, hogy a tanonc a szükséges iskolai

tanszerekkel okvetlenül el legyen látva, az 1922:XII. tc. 116. §-a olyképpen biztosítja, hogy az iskolát feljogosítja a szükséges tanszereknek közvetlen beszerzésére s kimondja, hogy a vezetőségnek ebből származó követelését a munkaadótól közadók módjára lehet behajtani. Az, hogy a beszerzett tanszerek költségei végeredményben kit terhelnek, tisztá a munkaadót és a tanoncot, illetve törvényes képviselőjét illető magánjogi kérdés, amelynek rendezése az 1922:XII. tc. 85. §-a szerint a tanszerződésre tartozik. Ennek a magánjogi kérdésnek a bírói úton való tisztázását az sem akadályozhatja, ha a tanszerződésre adott esetben az említett terhek viselése iránt kifejezetten nem intézkedik. (73.475/1928. K. M.)

Tanonc katonaideje tárgyában az új ipartörvény 102. §-a irányadó. Az ilyen tanoncra nézve a maximális létszám nem akadály. (70.828/34).

A segéd felvétele munkakönyv nélkül. Az alsófokú rendőri büntető bíróságok terhelhet segédjének munkakönyv nélkül való alkalmazása miatt az 1884:XVII. tc. 103. paragrafusába ütköző kihágásban mondták ki bünösnek. A Kihágási Tanács (2755—1935) szerint a cselekmény az 1884. évi XVII. tc. 99. paragrafusába ütközik.

Üzletvezető csak egy helyen lehet alkalmazásban. A kereskedelemügyi miniszter 28536—1933. K. M. sz. határozatában kimondotta, hogy egyidejűleg főüzletben és fiókülzetben, vagy két fiókülzetben ugyanazon egyén üzletvezető nem lehet.

A szolgálatot abbahagyó munkásnak nem jár felmondási illetmény. A Kúria konkrét esetben ítélettel kimondotta, hogy az az alkalmazott, aki a szolgálatot önként, jogos ok nélkül hagyja el, a felmondási időre fizetést követelni nem jogosult.

Az alkalmazott büntetőjogi felelősséget nem viselhet főnöke által elkövetett ipari kihágásokért. Pest vármegye alispánja 4080—1935. kih. sz. alatt az I. fokú rendőri büntetőbíróság azon ítéletét, amellyel az alkalmazottakat, mint bűnsegedeket elmarasztalta, a következőképpen változtatta meg: az alkalmazottakat (a III. és IV. terhelteket) a kihágás vádja és annak jogkövetkezményei alól felmentette, mert a pót-eljárás adataiból megállapította, hogy a fényképészipart I. r. terhelt üzte, mégpedig jogosulatlanul. II. r. terhelt a műtermet adta és fedezte I. r. terhelt jogosulatlan iparüzését, ezért mint bűnsegedet büntetnem kell.

„III. és IV. r. terheltek (az alkalmazottak) felmentendők voltak — így szól az indokolás —, mert megállapítottam, hogy nevezettek I. r. terheltek alkalmazottai voltak, az alkalmazottaktól pedig nem lehet megkívánni azt, hogy a főnökeik közti társas viszony fennforgását, illetve az ipar gyakorlására a jogosultságot vizsgálják.”

A Kihágási Tanács 1.954—1936. kih. sz. végzésével a további fellebezést hivatalból visszautasította és így az ítélet jogerős lett.

A nem szabályos felmondás hatálya. A nem szabályos felmondás is hatályossá válhat, ha azt a másik fél akár kifejezetten, akár hallgatagon elfogadta. Az

Hattyu gőzmosó és fehérnemű
kölcsonzó vállalat
száraz vegytisztítás és festés
Budapest, VII., Klauzál-utca 8. — Telefon: 1-385-59
Az ország legnagyobb gőzmosó üzeme, legmodernebbül
berendezve! Legkíméletesebb mosási-rendszer.

alkalmazottaknak az a magatartása, hogy a felmondási határidő megrövidítése ellen nem tiltakozott és a szabálytalanság miatt fel nem szólalt, arra vall, hogy a szolgálati viszonyának megszüntetésébe belenyugodott. — Az alkalmazott nem hagyhatja a munkaadót évekig bizonytalanságban a tekintetben, hogy a felmondás hatályos voltát elismeri-e, vagy sem. (A magyar kir. Kuria az alkalmazott felülvizsgálati kérelmét a fenti indokokból elutasította.)

Megszűnt üzletek adójának törlése. A közigazgatási bíróság egyik ítéletében kimondotta, hogy a megszűnés napjának azt a napot kell tekinteni, amelyen az adózó az adóköteles foglalkozását abbahagyta, ha a bejelentés a megszüntetést követőleg 15 napon belül történik. Aki a foglalkozás megszüntét 15 napon túl jelenti be, annak adóját csak a bejelentés napjától kezdve törlik, kivéve, ha a foglalkozás korábbi megszüntét kétséget kizáró módon igazolni tudja.

A bevonuló OTI-tag családtagjainak igazolványa. Az OTI-ről szóló törvény rendelkezései szerint a katonai szolgálatra bevonuló OTI tag három hónapig biztosítottak tekintendő. Az eddigi gyakorlat az volt, hogy az ilyen bevonuló munkavállaló családtagjainak — ha orvost akartak — OTI igazolványát a volt munkaadó adta ki. A belügyminiszter most rendeletileg intézkedett, hogy a jövőben az ily igazolványokat az illetékes katonai parancsnokság adja ki.

Külföldi tanszerződése. Minthogy a 100.000—1930. B. M. számú rendelet 15. §-ában foglalt rendelkezés értelmében külföldinek az ország területén munkát vagy alkalmazást vállalni csak érvényes munkavállalási engedély alapján szabad, a kereskedelemügyi és ipari miniszter figyelmeztette az iparhatóságokat és ezek útján az ipartestületeket, hogy tanszerződés külföldi honossal csak abban az esetben köthető, ha a külföldi honos érvényes munkavállalási engedéllyel rendelkezik. A külföldi honosoknak ipari munkavállalási engedély iránti benyújtott kérvényei elbírálásánál azt a tény, hogy ezt megelőzően vala-

mely munkaadóval tanszerződést kötöttek, még a külföldi jóhiszeműsége esetén sem veszi a kereskedelemügyi miniszter figyelembe. (133.001—1932. K. M.)

A munkabírás határát áthágó lakatosmestert azért, mert alkalmazottjait, azok testi erejét meghaladó munkára kényszerítette, nevezetesen, mert a 18 éves és az ugyancsak gyengébb testalkatú 19 éves tanoncaival Ujpestről Budapestre a Teleki térre 16 drb. vasból való takaréktűzhellyel megrakott kocsit húzatott, az 1922. évi XII. tc. 93. §-ának 2. pontjába ütköző kihágás miatt 50 P. pénzbüntetéssel büntették. (Kihágási Tanács 4811—1935.)

Levonás a fizetésből. Az alkalmazott szolgálati és felmondási illetményeivel szemben a munkaadó csak a fizetésre felvett előleget és az alkalmazott szándékos kár okozásából előálló kárösszeget számíthatja be, egyéb követelése pedig csak az illetmények végrehajtásilag lefoglalható egyharmad-részebe tudható be. Ha azonban az alkalmazott 3455 P értékben árut vásárolt és az árukövetelésnek a becsapítását nem ellenezte, akkor ez levonható. (C. II. 178—1933.)

Az asszony csak az ura neve alatt nyithat üzletet. A kereskedelmi miniszter 36.880—1915. sz. döntésében mondta ezt ki. A leány-névre kiadott iparigazolványt ki kellett cserélni.

Ajándékozás, mint tisztességtelen verseny. Üzleti versenyben ingyenes szolgáltatás hirdetése, éppúgy, mint az ajándékozás, csak kivételesen, átmenetileg, rövid időre az üzleti érdek által kellően megindokolt esetben tekinthető megengedettnek, — különben tisztességtelen versenynek minősül. (Kúria P. IV. 5538—1935. sz. hat.)

Ne kritizáljuk a kartársak üzletét és áruját. Nem szabad oly tényeket állítani, amelyek a versenytárs üzleti magatartását támadják, a versenytárs személyének és áruinak megbízhatóságát kétségessé teszik, vagy szolgáltatásának jóságát lekicsinylik; mert közérdek, vagy jogos magánérdek megóvása — tárgyilagos összefüggés — és indokolt szükség nélkül a versenytárs személyének és árujának tárgyalását, mással való összehasonlítását, vagy a versenytárs munkájának kisebbitését, ócsárlását a tisztességes üzleti felfogás akkor is tiltja, ha az állítás egyébként való. (Kúria P. IV. 2. 779—1935.)

Nicot-mester, ha ma élnél,

Dohányzástól te se félnél,

Jó szivarra kapnál kedvet:

Vennél vagy száz NIKOTEXET.

CORVINA

könyv- és papirkereskedés

VIII., JÓZSEF-KORUT 48

Telefon: 1-375-86

Legolcsóbb és legjobb beszerzési forrás!

Modern kölcsönkönyvtár

havi bér díj 1 pengő

Rongyaiból szőnyeget, takarót!

Ne dobja el régi hasznavehetetlen rongyait, harisnyáit, ruhadarabjait, rossz szőnyeget és textil hulladékát. A fentiek bármelyikéből divatos futót, összekötőt, valamint takarót készítek. Közigazgatási tisztviselőknek készpénzáraimból 5% engedmény. Vidékieknek 25 pengőn felüli vásárlásnál bérmentve szállítjuk. **EHRENFELD GÉZANÉ** háziszőttes szövőde, Budapest, VI., Izabella-ucca 67. (Orient mozi mellett).

NAGY IGNÁC pincefelszerelési
cikkék raktára

BUDAPEST, VII. KÁROLY KÖRUT 9.

Ajánlja dűsan felszerelt raktárát, ú. m.: borszivattyúk, szűrőgépek, palackok, parafadugók, címkék stb. T: 1-415-15

Ifj. Grünwald Mór

Ferenc József-rakpart 6.

Telefon: 1-838-39. — Üveg és porcellán.

Gschwindt-féle

Aqua vitae és egyéb likőr különleges-
ségek, főzelék és gyümölcs konzervek

BORPALOTA RT.

Budapest, VI., Király ucca 26. szám.

Telefonok: 1-140-44. és 1-184-64.

Ajánlja a kiváló minőségű márkás fajborait
palackozva és hordótételben.

Írógépet irodájába, üzletébe, otthonába
legolcsóbban **Édes és Decsy**-
nél vehet. Alkatrészek, kellékek, karbantartás,
javítás legolcsóbban. Akácfa-u. 13. Tel.: 1-442-24

Márványból

épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat
minden színben a legolcsóbb árban készít

KRONEMER DÁVID márványipari üzeme,
Budapest, X., Kőbányai út 39. (Hungária körút
sarok.) Telefon: 1-378-09.

Springut Henrik lojás-
utóda **Omer Márton** nagykereskedő

Számos budapesti kávéház, étterem és vendéglő
állandó szállítója.

Budapest, VI., Vasvári Pál ucca 10. — Tel.: 1-217-54.

Salgó gőzmosógyárés **fehérneműkölcsönző**

VI., Vörösmarty-u. 54. Tel.: 1-162-86

Olcsó árak! Pontos kiszolgálás!

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR
ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak valóságára.
Óvakodjunk az utánzásoktól!

Magyar Játékkártyagyár R.T.

PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, VII., Rottenbiller-u. 17.

Telefon: 1-310-03, 1-453-71.

Alapítástott 1824.

A welszi herceg ittartózkodása alatt a lipótkörúti

Glasner Ede r.t.
„PRINCE OF WALES“

kétszersültjét fogyasztotta.

LIPÓT KÖRUT 6.

TELEFON: 1-116-26.

Felelős kiadó: Gyenes Dénes.

Nyomta: Róna Ferenc nyomdai műintézete,
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 5.